

ชูทางรอดอุดมศึกษาไม่ล่มสลาย มหา'ลัยปรับตัว-ตอบโจทย์สังคม

จุฬาฯ ● จุฬาฯ ร่วม สกอ. จัดเสวนาความล้มสลายของอุดมศึกษาในยุคเปลี่ยนผ่าน “หม้ออุ้ม” เผยคุณภาพยุค 4.0 ต้องเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย ใช้สร้างนวัตกรรม “บัณฑิต” ชู 3 ประเด็นให้ยูรอดและก้าวหน้าด้าน “สุขขีวีร์” ชี้มหา'ลัยต้องปรับตัวอย่างเร่ง-ทันโลก

ที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) จัดเสวนาวิชาการอุดมศึกษาเรื่อง “ความล้มสลายของอุดมศึกษาในยุคของการเปลี่ยนผ่าน (Higher education in the age of disruption)” เพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการระดับอุดมศึกษาเมื่อเข้าสู่ยุคของการเปลี่ยนผ่าน

โดย นพ.อุดม คชินทร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (รมช.ศธ.) กล่าวว่า ตอนนี้โลกเปลี่ยนเร็วมาก และทุกอย่างก็มีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยี ภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจ ตลาดแรงงาน ซึ่งถ้าอุดมศึกษาไม่ตอบ

โจทย์อุตสาหกรรม ประเทศและโลก จะทำให้ประเทศไทยติดอยู่ในกับดักรายได้ปานกลาง ทั้งนี้ แนวโน้มใหญ่ของโลกในศตวรรษที่ 21 ต้องปรับตัวสู่ Data-Driven Economy และเป็นสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ ยุคโลกาภิวัตน์ การปรับนโยบายและเส้นทางการผลิตไปสู่ภาคส่วนที่เป็นการเพิ่มมูลค่าของทรัพยากร และการขับเคลื่อนที่มุ่งเน้นด้านผลิตภัณฑ์และการบริการที่อาศัยองค์ความรู้และนวัตกรรม ทั้งโลกมุ่งการสร้างนวัตกรรม มูลค่าเพิ่ม ยกระดับความสามารถในการแข่งขัน

“คุณภาพการเรียนรู้ในยุค 4.0 จะต้องเป็นการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย เน้นการใช้ความรู้สร้างนวัตกรรม โดยการเรียนรู้ต้องยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนเพื่อตอบโจทย์เฉพาะบุคคล การเรียนที่เกิดจากความอยากรู้ อยากรู้และอยากเป็น เป็นเชื่อให้ไปคิดต่อ การถามคือการสอน และเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและการทำงาน ฉะนั้น อุดมศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงให้เท่าทัน และต้องเริ่มตั้งแต่วันนี้” รมช.ศธ.กล่าว

ด้านนายบัณฑิต เอื้อ

อาภรณ์ อธิการบดีจุฬาฯ กล่าวว่า ตอนนี้อุดมศึกษาไทยไม่ถึงขั้นล่มสลาย แต่เป็นการปั่นป่วนซึ่งมหา'ลัยต้องเตรียมตัวเพื่อรองรับการปั่นป่วนที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะกระบวนการสอนที่ต้องเปลี่ยนเป็นการเรียนรู้ ดังนั้นครูอาจารย์มีความสำคัญต้องเปลี่ยนแปลงตามด้วย อย่างไรก็ตาม ตอนนี้คู่แข่งมหา'ลัยด้วยกัน ไม่ใช่มหา'ลัยด้วยกัน แต่เป็นหลักสูตรออนไลน์ ตลาดของมหา'ลัยจึงไม่ได้จำกัดเฉพาะเด็กไทย แต่เป็นตลาดระดับโลก ต้องรับเด็กจากทั่วโลก มหา'ลัยจะอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าต้องทำ 3 ประเด็นหลักให้ครบ คือ 1.ตอบโจทย์ความต้องการของ สังคม อุตสาหกรรม ภาคธุรกิจ 2.ความรวดเร็ว ตอนนี้ประเทศต้องการเทคโนโลยี และเด็กอยากเรียนรู้อย่างเร็ว มหา'ลัยต้องปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อรองรับความต้องการเหล่านี้ และ 3.ต้องสร้างผลกระทบให้เกิดขึ้น สร้างมูลค่าและเกิดผลที่ออกมาเป็นรูปธรรมชัดเจน ทั้งนี้สำหรับจุฬาฯ มีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสอนเป็นกระบวนการเรียนรู้ มหา'ลัยจะเป็นคนกลางในการนำความรู้

จากหนังสือมาแล้วให้เด็กฟังไม่ได้ ต้องสร้างคุณค่าในการเรียนรู้ และจากที่เน้นผลลัพธ์ต้องเปลี่ยนเป็นเน้นกระบวนการ รวมถึงใช้การบริหารงานนำกฎระเบียบต่างๆ

นายสุชัชวีร์ สุวรรณสวัสดิ์ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) กล่าวว่า โลกตอนนี้ไม่ใช่คนจบปริญญาสาขาอะไรแล้วต้องทำงานสิ่งนั้น ตอนนี้เป็นการประกวด I don't care จบสาขาหนึ่งทำอีกอาชีพได้ อีกทั้งโลกเข้าสู่ยุคของการทำลาย แต่เพื่อให้เกิดใหม่ ปัจจุบันมีหลายอาชีพที่กำลังจะหายไป เช่น นักการธนาคาร นักกฎหมาย รวมทั้งมหา'ลัยหลายแห่งทั่วโลกปิดตัว แต่เกิดอาชีพใหม่ๆ ด้านเทคโนโลยี รวมถึงจำนวนผู้เรียนลดลง จากตัวเลขผู้สมัคร TCAS ปี 2562 พบว่า มีคนลงทะเบียนแล้ว เพียง 269,000 คน ขณะที่คุณค่าของปริญญาบัตรก็ลดลง มหา'ลัยต้องตั้งระดับโลกเปิดหลักสูตรออนไลน์ให้คนเรียนฟรี ดังนั้นมหา'ลัยต้องปรับตัวอย่างเร่ง จะค่อยๆ เปลี่ยนคงไม่ทันโลก และไม่ใช้คู่แข่งกันเอง.